

Watervogeltellingen in de Bourgoyen

Op zaterdag 14 oktober beginnen we aan het 21ste seizoen van de watervogeltellingen in de Bourgoyen. Dan trekken we met enkele fanatieke 'vogelaars' om de twee weken het gebied in om alle watervogels te tellen. De start van het telseizoen valt steeds samen met de eerste internationale telling, voor Vlaanderen gecoördineerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO).

Tekst en foto's BENNY COTTELE

Van die internationale tellingen zijn er zes, van oktober tot maart, telkens in het midden van de maand. Het is echter algemeen geweten dat de vrouwen en mannen van Natuurpunt Gent geen watjes zijn, en daarom tellen wij nog zes keer extra (aan het einde of begin van de maand). Al de telresultaten worden nauwkeurig bijgehouden, en leveren ons een massa interessante informatie op. In het vogeljaarboek van 2005, dat binnenkort verschijnt, kun je een uitgebreid artikel vinden over de methode van tellen, en worden een aantal soorten uitvoerig besproken.

In dit stukje in *Snep!* staan we nog even stil bij het voorbije teljaar.

Mocht je het na het lezen van dit stukje voelen kriebelen om ook eens mee op pad te gaan, aarzel dan niet om contact op te nemen. We zullen je met open armen ontvangen!

Totaal aantal watervogels

Figuur 1 toont het verloop van de totale aantallen watervogels vergeleken met de gemiddelde waarden van de voorbije zeven teljaren. Het voorbije seizoen was bijzonder mager, dat zie je meteen. Er zijn hiervoor wel

een aantal redenen op te noemen: de telling op 31 december en 4 februari kwam er na een periode van vorst, waarbij het (al niet bepaald overvloedige) water bevroren was en er dus voor watervogels weinig plezier te beleven was. Maar ook de druk aan de gang zijnde werken voor het natuurinrichtingsproject waren allicht een reden voor het lage aantal vogels. Die veroorzaakten immers niet enkel verstoring, er liep ook veel water weg uit het gebied. We zijn ervan overtuigd dat wanneer dit project (dat we natuurlijk toejuichen!) achter de rug zal zijn, de aantallen weer snel zullen stijgen.

Figuur 2 laat de procentuele verhouding van de verschillende soorten watervogels tijdens dit teljaar zien. Deze cijfers werden berekend via het aantal vogeldagen. Dit is een schatting van het aantal dagen dat de soort in een bepaalde periode doorbracht in het gebied. Of eenvoudiger gezegd, als we iedere dag (vanaf begin oktober tot eind maart) alle vogels zouden tellen en daarvan de som maken, dan bekomen we voor al deze soorten het aantal vogeldagen. Uit de cijfers blijkt dat de verhoudingen ongeveer gelijk zijn gebleven in vergelijking met vorig jaar. *Smient* en *kievit* blijven de onbetwiste nummers een en twee. *Wilde*

Grutto

Grote zilverreiger

eend en pijlstaart hebben gewoon haasje-over gespeeld en aalscholver heeft boerengans van de tiende plaats gestoten (oef!).

Hoogtepunten en dieptepunten

Zat er dan werkelijk niets in de Bourgoyen? Zo erg was het natuurlijk ook weer niet, maar na jaren van verwennerij, met het ene record na het andere, waren de laatste drie jaren toch wat minder.

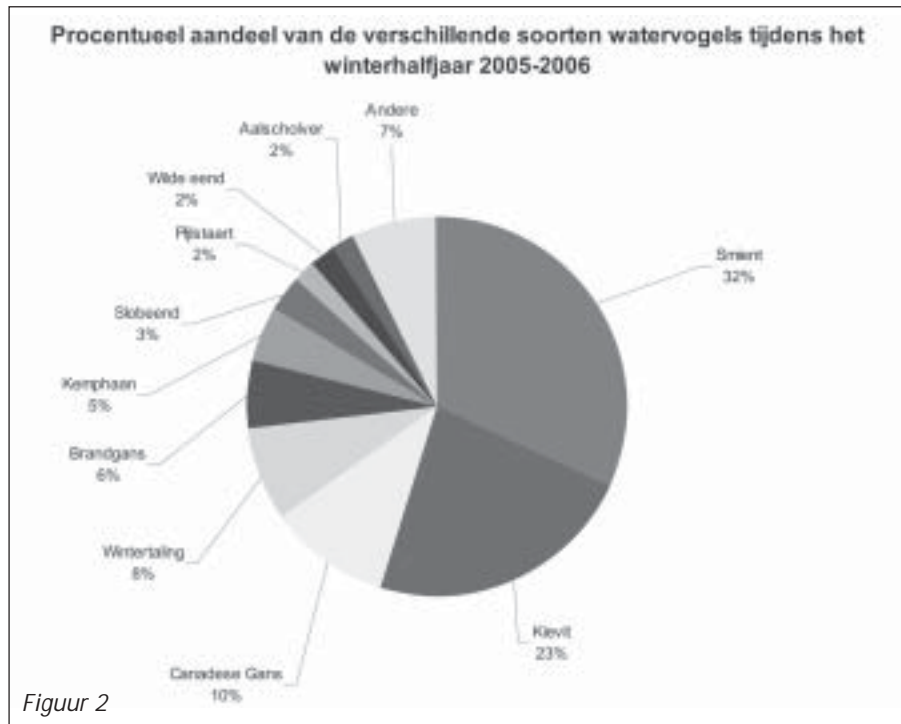
Dodaars evenaarde dit jaar wel zijn beste prestatie, met vijf exemplaren op 2 april. Enkel op 13 oktober 2001 en op 17 maart 1990 konden we evenveel individuen van deze kleine fuut optekenen.

Twee absolute records werden genoteerd voor twee soorten 'ganzen'. Met het ene kunnen we blij zijn, voor het andere zullen de meningen wel verschillen! Op 18 februari mochten we (kortstondig) 111 echte, wilde kolganzen tellen. De tellers van dienst zagen hoe deze groep landde in de weiden nabij de Valkenhuishoeve, om er kracht op te doen om verder te trekken naar het Hoge Noorden. Het vorige record van wilde kolganzen bedroeg 27 exemplaren (op 2 januari 2000).

De andere soort die haar record aanscherpte, was de brandgans, met 956 stuks op 4 maart. Vorig jaar bedroeg het hoogste getelde aantal nog 720 exemplaren (op 13 februari), maar het kon dus beter (of moeten we zeggen, slechter?). Wat brengt de toekomst?

Gelukkig kan ik u nog een hoogtepunt melden dat het humeur zeker weer zal opfleuren. Wulp liet met 130 aanwezigen op 3 december '05 zijn hoogste aantal tijdens de tellin-

Smient

gen noteren. Natuurlijk kunt u veel meer van deze vogels zien in het gebied, maar dan 's avonds als ze zich voor de schuilhut (die momenteel afgebroken is, en wordt vervangen door een nieuwe) verzamelen. Wij tellen echter altijd in de vroege morgen en dan zijn de meeste van deze dieren al lang weer vertrokken! Ook de 86 grutto's die op 18 maart de Bourgoyen bevolkten, deden ons met een brede glimlach verder tellen. Het is immers het vierde hoogste aantal dat we ooit mochten noteren tijdens de tellingen.

Andere toffe waarnemingen? De mooiste was ongetwijfeld die van twee grote zilverreigers die tijdens de eerste telling uit het gebied opvlogen.

Het nonnetje moest daar niet voor onder doen. Twee maal werd een bokje gezien en de drie kluten tijdens de laatste telling mochten er ook zijn. Af en toe valt ons oog ook op wat kleiner grut. De twee graszangers en een aantal barmsijzen zorgden voor een energieopstoot om nauwgezet verder te tellen.